

**Проект на Наредба за определяне на изискванията за  
достъпност и универсален дизайн на елементите на достъпната  
среда в урбанизираната територия и на сградите и  
съоръженията**

**Информация**

**Откриване / Приключване:** 23.11.2020 г. - 24.12.2020 г. Неактивна

**Номер на консултация:** #5594-K

**Област на политика:** Регионална политика

**Тип консултация:** Акт на министър

**Вносител:** Министерство на регионалното развитие и благоустройството

**Тип носител:** Национално

---

Проектът на Наредба е изработен на основание разпоредбата на чл. 53, ал. 3 от Закона за хората с увреждания и във връзка с чл. 112, ал. 4, чл. 169, ал. 1, т. 4 и ал. 4 от Закона за устройство на територията. В чл. 53, ал. 3 от ЗХУ е предвидено, че правилата, нормите и нормативите (минималните стандарти) за достъпност и универсален дизайн на елементите на достъпната среда в урбанизираната територия и на сградите и съоръженията по ал. 2, т. 1, 2 и 3 на същата разпоредба се определят с наредба на министъра на регионалното развитие и благоустройството.

Целта на Наредбата е регламентиране на нормативните изисквания към достъпната среда в урбанизираната територия и сградите и съоръженията в съответствие със законовите разпоредби на ЗХУ, както и при отчитане на изискванията на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания и опита от прилагането на Наредба № 4 от 2009 г. за проектиране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда за населението, включително за хората с увреждания (на Наредба № 4 от 2009 г.) (обн., ДВ, бр. 54 от 2009 г., изм., бр. 54 от 2011 г.).

Проектът на наредба е публикуван за обществено обсъждане на страницата на Министерството на регионалното развитие и благоустройството и на Портала за обществени консултации на 16.03.2020 г. със срок до 15.04.2020 г. Подлагане на проекта на повторно обществено обсъждане се налага поради направени промени в първоначалния текст относно изискванията за самостоятелните обекти за обществено обслужване в сградите и съоръженията. Необходимостта от тези промени е установена във връзка с получени запитвания в Министерството на регионалното развитие и благоустройството за прилагане на действащата Наредба № 4 от 2009 г. по отношение на малки съществуващи обекти в сгради и

разбирането, че нормативните изисквания за достъпност не се отнасят за самостоятелни обекти в сгради. В проекта на наредба не е предвидено да се допускат изключения от правилата и нормите за достъпност за самостоятелните обекти за обществено обслужване, разположени в сградите, като е определено, че достъпната архитектурна среда се осигурява във всички сгради и съоръжения най-малко чрез: входните и комуникационни пространства; помещенията и пространствата за общо ползване; и санитарно-хигиенните и спомагателните помещения. За създаване на яснота по отношение на подобни казуси изискванията на новата наредба са допълнени като навсякъде след думите „сгради и съоръжения“ е добавено „вкл. на самостоятелни обекти за обществено обслужване в сградите и съоръженията“. Изискването за осигуряване на достъпност в сградите и съоръженията за обществено обслужване, вкл. на самостоятелни обекти за обществено обслужване в сградите и съоръженията, е в изпълнение на чл. 9 от Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания, където е определено, че физическата достъпност за хора с увреждания следва да се осигури за „съоръженията и услугите, отворени за, или предоставяни на широката публика“ и при „съобразяването с изискванията от всякакви частни заведения и услуги, отворени за, или предоставяни на широката публика“.

Предложения, коментари и становища могат да бъдат публикувани и изпращани на: Портал за обществени консултации (изисква се регистрация): [www.strategy.bg](http://www.strategy.bg) и на E-mail [press@mrrb.government.bg](mailto:press@mrrb.government.bg)

### Отговорна институция

### Отговорна институция

#### Министерство на регионалното развитие и благоустройството

Адрес: София, ул. Св. Св. Кирил и Методий 17-19

Електронна поща: [e-mrrb@mrrb.government.bg](mailto:e-mrrb@mrrb.government.bg)

### Начини на предоставяне на предложения и становища

- Портала за обществени консултации (изисква се регистрация чрез имейл);
- Електронна поща на посочените адреси;
- Системата за сигурно електронно връчване <https://edelivery.egov.bg/> (изисква се квалифициран електронен подпис или ПИК на НОИ);
- Официалния адрес за кореспонденция.

### Документи

## Пакет основни документи:

[Справка за отразяване на предложенията и становищата - вер. 1.0 | 18.01.2021](#)

[Справка за отразяване на становищата – приети и неприети, получени от процедурата по обществена консултация, проведена от 16.03.2020 г. до 15.04.2020 г. - вер. 1.0 | 23.11.2020](#)

[Мотиви - вер. 1.0 | 23.11.2020](#)

[Проект на наредба - вер. 1.0 | 23.11.2020](#)

---

## Консултационен документ:

---

## Справка становища:

---

## Коментари

[Коментари \(pdf\)](#)

[Коментари \(csv\)](#)

**Автор:** Ирена Христова (17.12.2020 17:56)

Други предложения и мотиви:

### Други предложения и мотиви:

**„Достъпността на средата е част от едно от седемте основни изисквания към строежите по чл. 169, ал. 1 ЗУТ - „достъпност и безопасна експлоатация“. Въведеният със закона ред за контрол при проектирането, изграждането и въвеждането на строежите в експлоатация е общ за строежите с оглед спазване на всички изисквания на закона и подзаконовите му нормативни актове, в т.ч. на всички основни изисквания към строежите.“**

Както се вижда и от първото обществено обсъждане, най много се набляга на контрола и участие на представители на НП НПО, така и и на представители от други организации за хора с увреждане, както проектно ниво, така и във въвеждане в експлоатация, и най вече след като е въведено в експлоатация даден обект и съоръженията не работят.

Кой ще поеме отговорност.

Много са примерите, след като като не функционират съоръженията и не се поддържат/това се случва със скъпи съоръжения/ – да стават негодни за използване.

Няма контрол след приемане в експлоатация и че реално има достъпност, никой не осъществява контрол за неизползваните съоръжения.

За това настояваме да бъдат предприети изменения в ЗУТ и позканоновите му нормативни актове във връзка с осъществявания контрол върху достъпността на средата, въвеждането на по-строги мерки при несъответствия и персонална отговорност.

Ако тези промени не се направят в Проекта Наредбата, така и в ЗУТ/ Наредба 2 /2003 г. за въвеждане в експлоатация на строежите в Република България и минималните гаранционни срокове за изпълнени СМР, съоръжения и строителни обекти/ – Новата наредба пак ще бъде заобикаляна законово и реално няма да има достъпна среда – всичко ще е само на хартия.

**Автор:** Ирена Христова (17.12.2020 17:55)

Предложения за промяна на: ПРОЕКТ НАРЕДБА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ИЗИСКВАНИЯТА ЗА ДОСТЪПНОСТ И УНИВЕРСАЛЕН

#### **Чл. 3, ал.5**

(5) Проектните решения за достъпност от разделите по ал. 3 и 4 се разработват от проектантите със съответната правоспособност и при отчитане на специфичните ергономични нужди на хората с намалена подвижност.

#### **Да се допълни следния текст:**

**И се съгласуват със становище с поне една от национално представителните организации Съюз на инвалидите или съюз на слепите или и двете, в зависимост от спецификата на строежа.**

#### **Чл.4, ал.3**

При оценяване съответствието на инвестиционните проекти на строежите в експертните съвети на одобряващите администрации и в държавните приемателни комисии за въвеждане в експлоатация на строежите могат да участват и представители на национално представителните организации на и за хора с увреждания.

#### **Чл. 4, ал. 3 да се промени така:**

**(3) При оценяване съответствието на инвестиционните проекти на строежите в експертните съвети на одобряващите администрации и в**

държавните приемателни комисии за въвеждане в експлоатация на строежите в зависимост от спецификата на строежите /касаещи достъпност/ да участват представители на национално представителните организации на и за хора с увреждания.

Да се добави нова ал. 4 към чл. 4:

**(4) Не се въвеждат в експлоатация строежи, които не отговарят на изискванията за достъпна среда за населението, включително за хората с увреждания, и изискванията за безопасност на строежите.**

**В държавните приемателни комисии за въвеждане в експлоатация на строежите от първа, втора и трета категория могат да участват представители на национално представителните организации на хора с увреждания или други организации на хора с увреждания.**

**При въвеждането в експлоатация на строежи от четвърта и пета категория, касаещи масов достъп на външни лица за регистриране и издаване на удостоверение за въвеждане в експлоатация към заявлението като задължителен документ се прилага положително становище на представители на национално представителните организации на и за хора с увреждания или други организации за хора с увреждания, че строежът отговаря на Наредбата за определяне на изискванията за достъпност и универсален дизайн на елементите на достъпна среда в урбанизираната територия и на сградите и съоръженията.**

**Автор:** Ирена Христова (17.12.2020 17:54)

Предложение

**Предложения за промяна на:**

**ПРОЕКТ НАРЕДБА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ИЗИСКВАНИЯТА ЗА ДОСТЪПНОСТ И УНИВЕРСАЛЕН ДИЗАЙН НА ЕЛЕМЕНТИТЕ НА ДОСТЪПНАТА СРЕДА В УРБАНИЗИРАНАТА ТЕРИТОРИЯ И НА СГРАДИТЕ И СЪОРЪЖЕНИЯТА**

#### **Чл.2, ал.4**

За съществуващи елементи на достъпната среда по чл. 53, ал. 2, т. 1 от ЗХУ и по чл. 53, ал. 2, т. 2 от ЗХУ, оценката за достъпност се извършва и преди техни **текущи** ремонти с оглед предприемане на необходимите мерки за спазване на ЗХУ и разработване на програмите по чл. 53, ал. 5, т. 1 и чл. 63, т. 1 от ЗХУ за постигане на максимално съответствие с изискванията на тази наредба.

## **Предложение**

**Чл.2, ал.4** За съществуващи елементи на достъпната среда по чл. 53, ал. 2, т. 1 от ЗХУ и по чл. 53, ал. 2, т. 2 от ЗХУ, оценката за достъпност се извършва и преди техни основни ремонти, реконструкция на сгради и при промяна предназначението на помещения, касаещи масов достъп на външни лица с оглед предприемане на необходимите мерки за спазване на ЗХУ и разработване на програмите по чл. 53, ал. 5, т. 1 и чл. 63, т. 1 от ЗХУ за постигане на максимално съответствие с изискванията на тази наредба.

## **Мотиви:**

**За текущ ремонт съгласно ЗУТ не се изиска разрешение за строеж и разработване на проекти, на които да има оценка.**

**Чл. 151.** (1) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2003 г., предишен текст на чл. 151, изм. - ДВ, бр. 61 от 2007 г., в сила от 27.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.)

Не се изисква разрешение за строеж за:

1. текущ ремонт на сгради, постройки, съоръжения и инсталации;
2. текущ ремонт и поддържане на елементите на техническата инфраструктура по чл. 64, ал.1, с който не се променят трасето и техническите характеристики - това е от ЗУТ)

**Предложението е за преди извършването на техни основни ремонти и при промяна предназначението на помещения, касаещи масов достъп на външни лица.**

**Автор:** Ирена Христова (17.12.2020 17:51)

Предложения за промяна на: ПРОЕКТ НАРЕДБА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ИЗИСКВАНИЯТА ЗА ДОСТЪПНОСТ И УНИВЕРСАЛЕН

С уважение:

Светослава Иванова, Ирена Христова, Ваня Иванова, Цветина Цекова

гр.Враца

## История

**Начало на обществената консултация - 23.11.2020**

**Приключване на консултацията - 24.12.2020**

**Справка за получените предложения**

Справка или съобщение.

**Окончателен акт на Министерския съвет**

---